

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικό και Καποδιστριακό

Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Θόλου 5, Πλάκα, Τ.Κ. 105 56

Τηλ. 210 368 9500 – 10
Fax. 210 368 9501

e-mail: museum@uoa.gr

www.historymuseum.uoa.gr

2^{ος} ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Τα εκθέματα του μουσείου μέσα από τα μάτια των μαθητών

Το Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με τα Μουσεία της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (Εγκληματολογικό Μουσείο, Μουσείο Ανατομίας, Ανθρωπολογικό Μουσείο, Μουσείο Φαρμακολογίας), διοργανώνει τον 2^ο Μαθητικό Διαγωνισμό για μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο-λύκειο) του νομού Αττικής (συμπεριλαμβανομένων και των νησιών του Αργοσαρωνικού).

Τίτλος διαγωνισμού

Στα χνάρια της ιστορίας των ιατρικών επιστημών

Σκεπτικό

Ο μαθητικός διαγωνισμός αποτελεί μια συμμετοχική δράση του Μουσείου Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών με στόχο την διεύρυνση τού νεανικού του κοινού και την ευρύτερη κοινωνική προσφορά του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Για τη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά, ο διαγωνισμός εντάσσεται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τον εορτασμό των εκατόν ογδόντα χρόνων από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών (1837-2017).

Οι μαθητές, αναλαμβάνοντας τον ρόλο του ερευνητή και του μουσειολόγου, καλούνται να δημιουργήσουν αλλά και να μεταδώσουν στο ευρύ κοινό με πρωτότυπο τρόπο τις δικές τους «βιογραφίες» εκθεμάτων εμπνευσμένες από τα Μουσεία της Ιατρικής και το Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αφού επιλέξουν ένα από τα τέσσερα προτεινόμενα εκθέματα (ή σειρές εκθεμάτων), οι μαθητές θα πρέπει να επισκεφτούν το αντίστοιχο Μουσείο. Εκεί, θα παρατηρήσουν από κοντά το έκθεμα αλλά και τις επιστημονικές συλλογές στις οποίες ανήκει. Με την καθοδήγηση του επιστημονικού προσωπικού των Μουσείων, οι μαθητές θα λύσουν τις απορίες τους και θα

ανατρέξουν σε πηγές πληροφοριών από την βιβλιογραφία και σε αρχαιολογικό υλικό που θα τους υποδειχθεί για να εμπλουτίσουν και να οργανώσουν την έρευνα τους.

Οι μαθητές καλούνται στη συνέχεια να επισκεφτούν το Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών για να συνδέσουν ή/και να διασταυρώσουν το υλικό που θα έχουν συλλέξει με επιλεγμένα εκθέματα από τις συλλογές του.

Οι μαθητές θα καταθέσουν:

α. μια γραπτή εργασία για το έκθεμα (ή σειρά εκθεμάτων) που θα επιλέξουν

β. την πρόταση τους για την παρουσίαση του παραπάνω εκθέματος στο Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών (βλ. παρακάτω αναλυτική περιγραφή).

Στόχοι

- Να αποκτήσουν οι μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προσωπική, ενδιαφέρουσα και ενεργητική μουσειακή εμπειρία
- Να έρθουν σε επαφή με την πανεπιστημιακή κοινότητα, το διδακτικό προσωπικό και τις επιστημονικές συλλογές του Πανεπιστημίου Αθηνών
- Να συνεργαστούν ομαδικά μεταξύ τους αλλά και με εξειδικευμένους επιστήμονες
- Να εξοικειωθούν με την πρωτοβάθμια ερευνητική διαδικασία (πώς εντοπίζουμε, πώς αξιοποιούμε, πώς αξιολογούμε, πώς ερμηνεύουμε, πώς διασταυρώνουμε τις ιστορικές πηγές, πώς οργανώνουμε το ερευνητικό υλικό)
- Να εξοικειωθούν με τις πανεπιστημιακές συλλογές και με τον τρόπο που αυτές χρησιμεύουν ως εποπτικά μέσα στα μαθήματα της βιολογίας, βοτανικής, ανατομίας, μικροβιολογίας, φαρμακολογίας, ανθρωπολογίας και της ιστορίας της ιατρικής
- Να κατανοήσουν τη σημασία της ακρίβειας στην έκφραση αλλά και την αξία της φαντασίας και της ευρηματικότητας για τη μετάδοσή της επιστημονικής γνώσης
- Να αποκτήσουν μια πρώτη πρακτική επαφή με το έργο του μουσειολόγου και να εξοικειωθούν με τη μετάδοση της γνώσης μέσα από διαφορετικές «αφηγήσεις» και τεχνικές.

Οδηγίες συμμετοχής

Στο διαγωνισμό θα γίνονται δεκτές συμμετοχές από ομάδες μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της ερευνητικής εργασίας (project), ή άλλων δραστηριοτήτων μαθητικών ομάδων ή ομίλων με την συντονιστική φροντίδα αντίστοιχων υπευθύνων διδασκόντων από το εκάστοτε σχολείο τους.

Το δελτίο συμμετοχής που επισυνάπτεται στην ιστοσελίδα <http://www.historymuseum.uoa.gr> θα πρέπει να αποσταλεί το συντομότερο δυνατόν στη διεύθυνση schoolsciencecompetition@uoa.gr για την καλύτερη οργάνωση των επισκέψεων των μαθητών στα πανεπιστημιακά μουσεία, καθώς και των συναντήσεών τους με το αντίστοιχο επιστημονικό προσωπικό. Μετά την παραλαβή του δελτίου συμμετοχής θα ακολουθήσει τηλεφωνική επικοινωνία με τον υπεύθυνο καθηγητή από κάθε ομάδα.

Τα Μουσεία Ιατρικής του ΕΚΠΑ στεγάζονται στην Ιατρική Σχολή στο Γουδή (Μικράς Ασίας 75) και το Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών στην Πλάκα (Θόλου 5, τηλ. 210 368950-6). Για περισσότερες πληροφορίες για τις συλλογές τους μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.historymuseum.uoa.gr/moyseia-toy-panepisthmiou-a8hnon.html>

Ο διαγωνισμός χωρίζεται σε δύο ενότητες:

A. Έρευνα και επίσκεψη στα Μουσεία

Στην ιστοσελίδα του Μουσείου Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών <http://www.historymuseum.uoa.gr> υπάρχουν περισσότερα στοιχεία για τα παρακάτω εκθέματα των πανεπιστημιακών συλλογών της Ιατρικής καθώς και σχετικές φωτογραφίες:

- 1. Φωτογραφικό υλικό για τον Καθηγητή Γεώργιο Παπανικολάου & δύο από τα μικροσκόπιά του (Μουσείο Ανατομίας – Μουσείο Γεώργιου Παπανικολάου)**
- 2. Εκμαγεία κρανίων για τη μελέτη της εξέλιξης του ανθρώπου (Ανθρωπολογικό Μουσείο)**
- 3. Έντυπο υλικό και παλαιές διαφημίσεις που αφορούν στην κακή χρήση του αλκοόλ (Μουσείο Φαρμακολογίας)**
- 4. Προπλάσματα δηλητηριωδών μανιταριών (Εγκληματολογικό Μουσείο)**

Οι μαθητές καλούνται να συλλέξουν όσες περισσότερες πληροφορίες μπορούν γύρω από τα παραπάνω εκθέματα καθοδηγούμενοι και από τους υπευθύνους των αντίστοιχων μουσείων. Καλούνται να τα περιγράψουν (υλικό, διαστάσεις, μέρη από τα οποία αποτελούνται, προέλευση, κατασκευαστής, χρονολογία κατασκευής), να αναζητήσουν στοιχεία για τη χρήση και τη λειτουργία τους, τον τρόπο κατασκευής τους, την προέλευσή τους, τον τρόπο απόκτησής τους από το κάθε μουσείο.

Κάθε ομάδα θα πρέπει να επιλέξει **ένα μόνο μουσείο της ιατρικής**. Κατά την επίσκεψη του σε αυτό και την περιήγηση στους εκθεσιακούς του χώρους, καλείται να συμβουλευτεί το επιστημονικό προσωπικό για περαιτέρω καθοδήγηση. Στη συνέχεια, καλείται να επισκεφτεί το **Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών**. Εκεί, με την καθοδήγηση του επιστημονικού προσωπικού του μουσείου, θα αναζητήσει σχετικά εκθέματα για να διασταυρώσει και να εμπλουτίσει το ερευνητικό υλικό που θα έχει συλλέξει.

B. Παρουσίαση στο ευρύ κοινό του Μουσείου

Οι μαθητές καλούνται να επιμεληθούν την έρευνα τους και να τη διαμορφώσουν σε ευσύνοπτες, ακριβείς λεζάντες και πληροφοριακό υλικό, έτσι ώστε να κεντρίσει το ενδιαφέρον του επισκέπτη (μη ειδικού) του μουσείου. Μπορούν, επίσης, να εμπλουτίσουν το υλικό τους με λογοτεχνικά κείμενα, τραγούδια, ταινίες, φωτογραφίες, μαρτυρίες, συνεντεύξεις, σχέδια, να καταθέσουν ένα προσωπικό «σχόλιο» της δικής τους έμπνευσης με αφορμή το έκθεμα (για παράδειγμα να γράψουν ένα διήγημα, να δημιουργήσουν μια εικονογραφημένη ιστορία, ένα βίντεο, μια ιδιοκατασκευή).

Οι μαθητές θα καταθέσουν την πρότασή τους για το σχεδιασμό, την οργάνωση και παρουσίαση του ερευνητικού τους υλικού με τη μορφή περιοδικού εκθέματος σε αίθουσα του Μουσείου Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Αφού οργανώσουν το υλικό τους σε θεματικές, οι μαθητές θα πρέπει να αποστείλουν συμπληρωματικά αντίστοιχους **τίτλους και λεζάντες** έτσι ώστε να το καταστήσουν ελκυστικό και εύληπτο στο ευρύ κοινό.

Προδιαγραφές

A. Έρευνα και επίσκεψη στα Μουσεία

Η εργασία μπορεί να κατατεθεί σε αρχείο word. Αν κατατεθεί σε αρχείο power point θα πρέπει να επισυνάπτεται ξεχωριστά σε αρχείο word το κείμενο της παρουσίασης.

Η εργασία δεν θα πρέπει να ξεπερνά συνολικά τις **1.000 λέξεις** (εκτός της βιβλιογραφίας) και δεν θα κριθεί με βάση την έκτασή της αλλά με βάση την πληρότητα, την πρωτοτυπία, την εγκυρότητα και την συνοδευτική βιβλιογραφία.

Θα θεωρηθούν υποψήφια για βράβευση πρωτότυπα κείμενα και όχι κείμενα τα οποία αναπαράγονται χωρίς περαιτέρω επεξεργασία και κριτική σκέψη από ηλεκτρονικές ή άλλες πηγές (π.χ. λεζάντες εκθεμάτων).

Β. Παρουσίαση στο ευρύ κοινό του Μουσείου

Η παρουσίαση περιλαμβάνει:

- Πληροφοριακό υλικό από την παραπάνω εργασία και άλλο συνοδευτικό υλικό (λογοτεχνικά κείμενα, τραγούδια, ταινίες, φωτογραφίες, μαρτυρίες, συνεντεύξεις, σχέδια, διήγημα, εικονογραφημένη ιστορία, βίντεο, ιδιοκατασκευές) κατάλληλα επεξεργασμένα για τις ανάγκες παρουσίασης του περιοδικού εκθέματος
- ένα γενικό τίτλο (**έως οκτώ λέξεις**) και ένα γενικό κείμενο-λεζάντα της «βιογραφίας» του εκθέματος (**έως 100 λέξεις**)
- τίτλους (**έως οκτώ λέξεις**) και επεξηγηματικά κείμενα-λεζάντες (**έως 20 λέξεις**) για το επιμέρους συνοδευτικό υλικό.
(σημ.: ένας τίτλος μαζί με το συνοδευτικό κείμενο-λεζάντα μπορεί να αναφέρεται σε μεμονωμένα εκθέματα ή και σε ομάδα εκθεμάτων).

Αν χρησιμοποιηθεί βίντεο ή/και ηχητικό υλικό η μέγιστη διάρκειά τους δεν θα πρέπει να **ξεπερνά τα 10'**. Το φωτογραφικό υλικό θα πρέπει να είναι σε ανάλυση **τουλάχιστον 300 dpi**.

Υποβολή

Οι προτάσεις των μαθητών (ενότητα Α' και ενότητα Β') θα πρέπει να αποσταλούν προς αξιολόγηση **έως τις 15 Μαρτίου 2017** σε ηλεκτρονική μορφή στη διεύθυνση schoolsciencecompetition@uoa.gr. (στις περιπτώσεις των ιδιοκατασκευών μπορούν να αποσταλούν φωτογραφίες αυτών).

Κριτική επιτροπή

Κωνσταντίνος Μπουραζέλης (Αναπληρωτής Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διεθνών Σχέσεων του ΕΚΠΑ)

Μαρία Στεφανίδου-Λουτσίδου (Καθηγήτρια στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ - Διευθύντρια του Εγκληματολογικού Μουσείου)

Κωνσταντίνος Μωραΐτης (Επίκουρος Καθηγητής Δικαστικής Ανθρωπολογίας στο Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας του ΕΚΠΑ, μέλος της επιτροπής του Εγκληματολογικού Μουσείου)

Ευάγγελος Παπούλιας (Προϊστάμενος του Τμήματος Μουσείων και Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ)

Φαίη Τσίτου (Επιμελήτρια - Μουσειοπαιδαγωγός, Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών)

Βραβεία

Πρώτο βραβείο:

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (2 Τόμοι)

Ιωάννη Λασκαράτου

(εκδόσεις ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ)

Δεύτερο βραβείο:

ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Θεόδωρου Πίτσιου

(εκδόσεις ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ)

Τρίτο βραβείο:

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

(Γ.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ)

Σπύρου Μαρκέτου

(εκδόσεις ΚΕΡΔΟΣ)

Για τα δύο πρώτα βραβεία, το υλικό έρευνας των μαθητών θα φιλοξενηθεί ως περιοδικό έκθεμα στο Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ενώ για τις τάξεις που εκπροσωπούν οι βραβευθέντες μαθητές και στις τρεις κατηγορίες θα πραγματοποιηθούν δωρεάν ξεναγήσεις στο ίδιο μουσείο.

Βεβαιώσεις συμμετοχής θα δοθούν σε όλους τους εκπαιδευτικούς που θα καθοδηγήσουν τις ομάδες που θα συμμετέχουν στο διαγωνισμό.

Το Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου θα προβάλλει την έρευνα των μαθητών που θα διακριθούν στον διαδικτυακό του τόπο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσής του Μουσείου και του ΕΚΠΑ.

Σημαντικές ημερομηνίες

Ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων: 15 Μαρτίου 2017.

Ανακοίνωση αποτελεσμάτων διαγωνισμού: 15 Απριλίου 2017.

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και η τελετή απονομής των βραβείων και των επαίνων θα πραγματοποιηθεί στο Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών και εντάσσεται στο πλαίσιο εορτασμού των εκατόν ογδόντα χρόνων από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών σε ειδική εκδήλωση ανοιχτή στο κοινό τον μήνα **Μάιο.**

Οργανωτική επιτροπή

Μαρία Στεφανίδου-Λουτσίδου (Καθηγήτρια στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ - Διευθύντρια του Εγκληματολογικού Μουσείου)

Σωτηρία-Αλεξάνδρα Σακελλαρίου (Διευθύντρια Δημοσίων Σχέσεων και Ιστορίας του ΕΚΠΑ)

Ευάγγελος Παπούλιας (Προϊστάμενος του Τμήματος Μουσείων και Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ)

Φαίη Τσίτου (Επιμελήτρια - Μουσειοπαιδαγωγός, Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών)

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στα τηλέφωνα του Μουσείου Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (210 3689505-6) Δευτέρα έως Παρασκευή 12:00 - 15:00.